

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **S., a. s., Š.**, X. Bratislava IČO: X., proti žalovanému: **J.** správkyňa konkurznej podstaty úpadcu P., IČO: X., **o určenie poradia prihlásenej pohľadávky**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34 Cbi/6/2007-45 zo dňa 17. januára 2008, takto:

r o z h o d o l :

Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34Cbi/6/2007-45 zo dňa 17. januára 2008 **p o t v r d z u j e.**

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalobca sa návrhom na začatie konania domáhal určenia, že pohľadávka S., a. s., Bratislava, vyplývajúca z Mandátnej zmluvy č. 005973-2002, v znení jej dodatku vo výške 6 750 000,-- Sk sa uspokojí ako pohľadávka proti podstate.

Žalobca si prihláškou zo dňa 03. 01. 2007 prihlásil pohľadávku vo výške 6 750 000,-- Sk, titulom mandátnej zmluvy č. 005973-2002 zo dňa 20. 06. 2002, v znení

dotatku so zaradením tejto pohľadávky ako pohľadávky proti podstate v zmysle ust. § 31 ods. 3 písm. a/ ZKV a zároveň si prihlásil predmetnú pohľadávku ako podmienenú podľa ust. § 20 ods. 2 ZKV, vzhľadom k tomu, že pohľadávka nebola ku dňu vyhlásenia konkurzu a tiež ku dňu vypracovania konkurznej prihlášky splatná. Uvedenú pohľadávku žalovaný na prieskumnom pojednávaní poprel v časti uplatneného poradia a zaradil ju do prvej triedy, pričom neuviedol dôvod popretia poradia uvedenej pohľadávky ako pohľadávky proti podstate podľa ust. § 31 ods. 3 písm. a/ ZKV.

Na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, prvostupňový súd zistil, že na majetok dlžníka P. bol uznesením zo dňa 15. 11. 2006 vyhlásený konkurz. Žalobca si v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu P. prihlásil pohľadávku vo výške 5 000 000,-- Sk titulom mandátnej zmluvy č. 005973-2002 v znení dodatku ako pohľadávku proti podstate a pohľadávku vo výške 1 750 000,-- Sk ako pohľadávku proti podstate, a to po splnení podmienky, ktorou bolo márne uplynutie 15-dňovej lehoty od doručenia písomnej výzvy na úhradu sumy 6 750 000,--Sk v zmysle ustanovenia čl. IV bodu 3 mandátnej zmluvy.

Zo zápisnice z prieskumného pojednávania zo dňa 27. 02. 2007 súd ďalej zistil, že žalovaný ako správca konkurznej podstaty poprel poradie žalobcom uplatnenej pohľadávky vo výške 6 750 000,-- a zaradil ju do prvej triedy uspokojenia.

Zo skutkového stavu ďalej vyplýva, že žalobca uzavrel dňa 20. 06. 2002 s úpadcom mandátnu zmluvu č. 005973-2002, na základe ktorej sa žalobca zaviazal vystaviť a doručiť na základe žiadosti mandanta bankovú záruku za účelom zabezpečenia istiny úveru. V čl. IV ods. 3 mandátnej zmluvy si účastníci dohodli, že mandant je povinný na základe písomnej výzvy uhradiť žalobcovi sumu, ktorú žalobca plnil v zmysle záručnej listiny veriteľovi (V., a. s.), pričom si lehotu splatnosti dohodli na 15. deň od doručenia písomnej výzvy. Na základe mandátnej zmluvy žalobca vystavil v prospech V., a. s., dňa 03. 07. 2002 záručnú listinu. Dňa 07. 09. 2006 bola žalobcovi od V., a. s., doručená výzva na plnenie vo výške 6 750 000,-- Sk v súlade s ust. Čl. II bod 2 a 3 záručnej listiny z dôvodu, že veriteľ (V., a. s.) vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Na základe uvedenej výzvy žalobca uhradil V., a. s., sumu 5 000 000,-- Sk dňa 21. 11. 2006 a sumu 1 750 000 dňa 27. 12. 2006. V zmysle čl. IV ods. 3 žalobca vyzval

dlžníka (úpadcu) na plnenie sumy 5 000 000,-- Sk výzvou zo dňa 23. 11. 2006 a sumy 1 750 000,-- Sk výzvou zo dňa 03. 01. 2007.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca plnil na základe bankovej záruky za dlžníka v prospech V., a. s., celkovú sumu 6 750 000,-- Sk, z toho sumu 5 000 000,-- Sk dňa 21. 11. 2006 a sumu 1 750 000 dňa 27. 12. 2006. V uvedené dni vznikla povinnosť dlžníka (úpadcu) zaplatiť žalobcovi uvedené sumy. Splatnosť sumy 5 000 000,-- Sk nastala v zmysle čl. IV ods. 3 mandátnej zmluvy 15-tym dňom od doručenia výzvy na zaplatenie žalobcovi, t. j. dňa 12. 12. 2006 a sumy 1 750 000,-- Sk dňa 20. 01. 2007. Vzhľadom na skutočnosť, že konkurz na majetok dlžníka P. bol vyhlásený dňa 15. 11. 2006 a pohľadávka žalobcu vznikla a jej splatnosť nastala až po vyhlásení konkurzu, ide o pohľadávku proti podstate v zmysle § 31 ods. 3 písm. a/ ZKV. Tvrdenie žalovaného, že žalobca plnil v prospech V., a. s., až po uplynutí lehoty, ktorá mu vyplýva z čl. III bod 2 záručnej listiny, je v danom prípade právne irelevantné, keďže ide o právny vzťah žalobcu a V., a. s. Taktiež tvrdenie žalovaného, v ktorom uviedol, že pred vyhlásením konkurzu bola doručená výzva veriteľa V., a. s., žalobcovi na zaplatenie záväzku vyplývajúceho zo záručnej listiny, a preto vyhlásením konkurzu sa stal splatný záväzok voči žalobcovi, nie je dôvodné. Účinok vyhlásenia konkurzu upravený § 14 ods. 1 písm. g/ ZKV, t. j. nesplatné pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty sa stávajú splatnými, sa vzťahuje len voči úpadcovi, avšak nemožno daný účinok vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka aplikovať aj na tretí subjekt, ktorému vznikla povinnosť plniť záväzok v dôsledku toho, že neplnil dlžník.

Nakoľko pohľadávka žalobcu vo výške 6 750 000,-- Sk vznikla po vyhlásení konkurzu a stala sa splatnou v priebehu konkurzného konania, žalobca si túto pohľadávku uplatnil správne v zmysle § 31 ods. 1 písm. f/ ZKV voči správcovi konkurznej podstaty ako pohľadávku proti podstate. Na základe uvedeného, súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 150 O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pričom konštatoval, že okolnosťou hodnou osobitného zreteľa je v danom prípade skutočnosť, že na majetok P., vyhlásil Krajský súd v Banskej Bystrici konkurz, čo znamená, že trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s vedením konkurzu a konaní s ním súvisiacich,

sú podľa ust. § 33 ods. 1 písm. b/ ZKV vylúčené z uspokojenia v konkurznom konaní, ak Zákon o konkurze a vyrovnaní neustanovuje inak.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie.

Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za nesprávne s tým, že súd nesprávne posúdil skutkový stav. Žalobca si uplatnil svoju pohľadávku titulom zmluvného vzťahu - mandátnej zmluvy uzavretej s úpadcom, v nadväznosti na poskytnutie bankovej záruky, ktorú žalobca poskytol za účelom zabezpečenia istiny z úveru, ktorý poskytla úpadcovi V., a. s., Bratislava. Podľa záručnej listiny bol žalobca povinný plniť záväzok z bankovej záruky nad päť miliónov nasledovne: 5 mil. Sk do 30 dní po doručení výzvy veriteľa, zostatok do 60 kalendárnych dní od dátumu prvého plnenia.

Podľa výzvy žalobcu zo dňa 23. 11. 2006, ktorou vyzval úpadcu na zaplatenie sumy 5 mil. Sk, požiadal veriteľ (V., a. s.) o plnenie bankovej záruky dňa 22. 8. 2006 a z toho dôvodu, že veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Podľa podmienok v záručnej listine splatnosť bankovej záruky bola dohodnutá v lehote 30 dní od doručenia výzvy t. j. do 07. 10. 2006. Podľa uvedeného, povinnosť plniť na strane žalobcu nastala minimálne zo sumy 5 000 000,-- Sk dňa 07. 10. 2006. Právne významné pre posúdenie celého nároku je predovšetkým ustanovenie § 14 ods. 1 písm. g/ ZKV, podľa ktorého nesplatené pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty sa stávajú splatnými vyhlásením konkurzu. V čase vyhlásenia konkurzu bolo žalobcovi známe, že je povinný plniť veriteľovi V., a. s., a to na základe jeho výzvy zo dňa 22. 08. 2006. Podľa názoru žalovaného, pokiaľ neplnil žalobca voči V., a. s., ako pôvodnému veriteľovi v lehote podľa záručnej listiny, t. j. do 30 dní od doručenia výzvy, nemôže sa dostať do výhodnejšieho postavenia ako sám veriteľ voči dlžníkovi - úpadcovi v nadväznosti na ustanovenie zákona o konkurze a vyrovnaní.

Keďže výzva veriteľa V., a. s., na zaplatenie jeho záväzku zo záručnej listiny bola doručená pred vyhlásením konkurzu a zároveň uplynula ešte pred vyhlásením konkurzu zmluvne dohodnutá lehota na plnenie podľa záručnej listiny, vyhlásením konkurzu sa stal splatný tento záväzok voči žalobcovi.

Na základe uvedeného, žalovaný je toho názoru, že nárok žalobcu, pokiaľ sa týka zaradenia jeho pohľadávky proti podstate, je neoprávnený, a preto navrhuje žalobu zamietnuť a priznať mu trovy konania.

Žalobca k podanému odvolaniu uviedol, že s námietkami žalovaného sa súd prvého stupňa náležite vysporiadal, keď v odôvodnení uviedol, že účinok vyhlásenia konkurzu upravený v § 14 ods. 1 písm. g/ ZVK, t. j. nesplatené pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty, ktoré sa stávajú splatnými, sa vzťahuje len voči úpadcovi, avšak nemožno daný účinok vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka aplikovať aj na tretí subjekt, ktorému vznikla povinnosť plniť záväzok v dôsledku toho, že neplnil dlžník. Preto navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Vychádzal zo zistenia, že na majetok dlžníka Poľnohospodárske družstvo Dobrá Niva bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24 K/14/2005 vyhlásený dňa 15. 11. 2006 konkurz. Žalobca prihláškou zo dňa 03. 01. 2007 si v konkurznom konaní prihlásil pohľadávku vo výške 6 750 000,-- Sk ako pohľadávku proti podstate, v zmysle ustanovenia § 31 ods. 3 písm. a/ zák. č. 328/1991 Zb. v znení zmien (ďalej ZKV) s poukazom na platne uzavretú mandátnu zmluvu v zmysle § 566 a nasl OBZ.

Podľa uvedeného ustanovenia, pohľadávkami proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a sú splatné v priebehu konkurzu. V priebehu konkurzného konania možno uspokojiť kedykoľvek pohľadávky proti podstate (§ 31 ods.1 písm. f/ ZKV).

Z obsahu spisu, z doložených dôkazov, ako aj tvrdení sporových strán je nesporné, že žalobca plnil za žalovaného jeho záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy číslo 84/2002/ZV zo dňa 27. 06. 2002 voči veriteľovi - V., a. s., Bratislava v zmysle uzavretej záručnej listiny č. 005973-2002 zo dňa 03. 07. 2002 (článok II bod 2 a 3). Jednalo sa o právny vzťah medzi žalobcom a V., a. s., Bratislava a žalovaný nebol účastníkom tohto právneho úkonu.

Žalobca plnil na základe bankovej záruky za dlžníka, ktorý si nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, v prospech V., a. s., celkovú sumu 6 750 000,-- Sk. Z toho sumu 5 000 000,-- Sk zaplatil veriteľovi dňa 21. 11. 2006 a sumu 1 750 000 Sk dňa 27. 12. 2006 (dôkaz o realizácii platby č. l. 25, 26).

V zmysle mandátnej zmluvy č. 005973-2002, ktorú sporové strany uzavreli dňa 20. 06. 2002, článku 4 ods. 3 vznikla žalovanému (mandantovi) povinnosť uhradiť žalobcovi v lehote 15 dní od doručenia výzvy istinu v sume 6 750 000,-- Sk (t. j. 12. 12. 2006 sumu 5 mil. Sk a dňa 20. 01. 2007 sumu 1 750 000,-- Sk). Vzhľadom na skutočnosť, že konkurz na majetok dlžníka bol vyhlásený dňa 15. 11. 2006, je nesporné, že predmetná pohľadávka žalobcu vznikla a ako aj jej splatnosť nastala až po vyhlásení konkurzu, a preto sa jedná sa o pohľadávku proti podstate v zmysle § 31 ods. 3 písm. a/ ZKV.

Námietky odvolateľa sú právne irelevantné a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v zmysle § 219 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. v znení zák. č. 384/2008 Z. z. účinného od 15. 10. 2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil vo výroku ako vecne správne (§219 ods.1 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. Keďže úspešný žalobca si trovy odvolacieho konania žiadne neuplatnil, ani nevyčíslil v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p., neboli mu priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. októbra 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.